

Rejstřík svazků obcí vedený Krajským úřadem Plzeňského kraje

Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „krajský úřad“) vede v přenesené působnosti rejstřík svazků obcí. (§ 49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) a podpůrně též § 120 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“).

Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

Vznik a činnost svazků obcí se řídí zejména těmito právními předpisy:

- Založení svazku, právní osobnost svazku, předmět činnosti, stanovy - §§ 49 až 53 zákona o obcích, § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích
- Zrušení svazku - §§ 168 – 173 občanského zákoníku a § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích
- Zánik svazku - § 185 občanského zákoníku
- Likvidace svazku - §§ 187- 209 občanského zákoníku.
- Hospodaření svazku - zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zápis nového svazku obcí do rejstříku svazků obcí

Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí. Do **rejstříku svazků obcí** se zapisuje:

- den vzniku svazku obcí,
- den jeho zrušení s uvedením právního důvodu,
- den jeho zániku,
- název a sídlo svazku obcí,
- identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci,
- předmět činnosti svazku obcí,
- orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce
- údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její IČO, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství (*platnost od 01.01.2024*)

Rejstřík svazků obcí je **veřejný rejstřík**, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.

Pro zaregistrování svazku obcí je nutno krajskému úřadu předložit **písemný návrh na zápis do registru. K návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí se přikládá smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami; součástí této smlouvy nebo stanov je také určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Návrh podává osoba zmocněná obcemi, které jsou členy svazku obcí. Návrh změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.** Od okamžiku, kdy je svazek obcí zapsán do rejstříku svazků obcí, může pod vlastním názvem nabývat práva a zavazovat se k povinnostem; v rámci toho může rovněž vlastnit majetek. Svazek obcí jako právnická osoba odpovídá svým majetkem za nesplnění svých povinností. Zmocněncem k podání registračního návrhu může být kdokoli, kdo je způsobilý k právním úkonům, např. některý ze zakládajících členů svazek

obcí nebo osoba určená k výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, též advokát či notář. **Osoba, která registrační návrh u krajského úřadu podává, musí doložit, že je k tomu zmocněna.**

Smlouvu o vytvoření svazku obcí musí schválit zastupitelstvo každé příslušné obce (§ 84 odst. 2 písm. e), r) zákona o obcích). V zakladatelské smlouvě obce jako zakladatelé vyjádří svou vůli svazek obcí založit. Obsah smlouvy není vymezen zákonem o obcích, smlouva však musí splňovat obecné náležitosti, musí tedy obsahovat zejména:

- označení jednotlivých účastníků smlouvy, tj. název jednotlivých zakladatelů, jejich sídlo, IČ,
- uvedení osoby oprávněné jednat jménem zakladatele,
- projev vůle založit svazek obcí,
- název zakládáního svazku, sídlo, předmět činnosti,
- datum a podpisy statutárních zástupců všech zakládajících obcí.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečením přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Jde o výčet demonstrativní, nikoliv taxativní, tzn. že obce si mohou jako předmět činnosti svazku obcí ujednat i plnění jiných úkolů z oblasti samostatné působnosti obcí, které budou splňovat obecný požadavek účelu ochrany a prosazování jejich společných zájmů.

Přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho **stanovy**, v nichž musí být uvedeno:

- název a sídlo členů svazku obcí,
- název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
- orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování, včetně určení nejméně tříčlenného orgánu svazku obcí, který schvaluje účetní závěrku svazku obcí sestavenou k rozvahovému dni podle zákona o účetnictví.
- majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,
- zdroje příjmů svazku obcí,
- práva a povinnosti členů svazku obcí,
- způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

Stanovy mohou určit, že o jejich změně rozhoduje orgán svazku složený ze zástupců všech obcí; v takovém případě současně vymezí počet hlasů členských obcí nutných ke schválení této změny, nejméně však dvoutřetinovou většinu všech hlasů členských obcí.

Smlouva o vytvoření svazku obcí včetně stanov se krajskému úřadu předkládá ve dvou vyhotoveních. Obě vyhotovení musí být buď v originále, nebo jedno vyhotovení v originále a jedno v ověřené kopii. Registraci krajský úřad vyznačí na předložených listinách razítkem a jedno vyhotovení vrátí navrhovateli. Usnesení zastupitelstev jednotlivých obcí se předkládá v jednom vyhotovení v originále či ověřené kopii. Veškeré listiny je možné zaslat také datovou schránkou, v tomto případě musí být u všech listin provedena konverze z listinné do elektronické podoby.

K zápisu svazku obcí do registru musí být krajskému úřadu doloženo:

- **písemný návrh na zápis do registru,**
- **usnesení zastupitelstev jednotlivých obcí,** kde zastupitelstvo obce rozhodlo o vytvoření svazku obcí či o vstupu do již existujícího svazku a schválilo smlouvu o vytvoření svazku obcí včetně stanov svazku,
- **smlouva o vytvoření svazku obcí,**
- **stanovy,**
- **doklad o oprávněnosti osob k podpisu zakladatelských dokumentů** (zpravidla výpis z usnesení zastupitelstva o volbě starosty),
- **orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost** spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce;
- **zmocnění osoby,** která je oprávněna podat ke krajskému úřadu návrh na registraci svazku obcí - toto zmocnění může být obsaženo v zakladatelské smlouvě nebo v zápise o ustavující členské schůzi.

Hospodaření svazku obcí

Dle ustanovení § 38 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů hospodaří svazek obcí s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku obcí jeho členské obce podle stanov svazku obcí, a dále s majetkem, který získal svou vlastní činností.“ Svazek obcí je též na základě § 53 odst. 1 zákona o obcích povinen požádat o přezkoumání hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, nebo zadá přezkoumání auditorovi.

Změny ve svazku obcí

Dojde-li ke změně zakladatelských dokumentů (stanov, zakladatelské smlouvy) nebo ke změně statutárního orgánu svazku, **musí být tyto změny vždy bezodkladně oznámeny a zaslány krajskému úřadu,** aby údaje vedené v rejstříku svazků obcí (§ 49 odst. 4 zákona o obcích) i v registru osob (§ 4, § 26 zákona č. 111/2009 Sb. o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů) mohly být aktualizovány.

Změna musí proběhnout v souladu s registrovanými stanovami a být krajskému úřadu prokazatelně doložena. Změna zakladatelských dokumentů se krajskému úřadu předkládá ve dvou vyhotoveních - obě vyhotovení buď v originále nebo jedno vyhotovení v originále a jedno v ověřené kopii. Veškeré listiny je možné zaslat také datovou schránkou, v tomto případě musí být u všech listin provedena konverze z listinné do elektronické podoby.

Změny údajů o statutárním orgánu svazku musí být krajskému úřadu hlášeny především v rozsahu jména a příjmení, data narození a adresy bydliště osob (např. předseda svazku), aby tyto údaje mohly být včas aktualizovány v registru osob i v rejstříku svazku obcí.

Přístup do rejstříku svazků obcí

Rejstřík svazku obcí je veřejný rejstřík, jehož součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů. Je přístupný každému; každý do něho může nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy nebo kopie.

Zrušení svazku obcí a výmaz z rejstříku svazků obcí

Před zánikem svazku obcí se vyžaduje likvidace, jestliže jmění svazku obcí nepřechází na právního nástupce – pro zánik svazku obcí se přiměřeně použijí ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 185 a následující občanského zákoníku.

Zrušení svazku obcí je upraveno většinou ve stanovách, kde je uvedeno, jak může být svazek zrušen, např. rozhodnutím dvoutřetinové většiny všech členů svazku; rozhodnutím valné hromady apod. - toto má každý svazek upraveno v stanovách individuálně a měl by se tím pak při rušení svazku řídit.

Od okamžiku vstupu svazku obcí do likvidace musí svazek obcí užívat svůj název s dovětkem „v likvidaci“ a tuto skutečnost je třeba vyznačit též v rejstříku včetně zapsání osoby likvidátora. K písemnému oznámení vstupu svazku obcí do likvidace (*zasílá se krajskému úřadu*) je třeba dále připojit:

- usnesení zastupitelstev všech členských obcí o schválení zrušení svazku obcí s likvidací
- doklad o jmenování likvidátora.

(Ust. § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích mimo jiné stanoví, že zastupitelstvu obce je vyhrazeno mimo jiné rozhodovat o rušení právnických osob. K oznámení vstupu svazku obcí do likvidace je proto třeba připojit kromě dokladu o jmenování likvidátora také usnesení zastupitelstev všech členských obcí o schválení zrušení svazku obcí s likvidací (otázka zrušení svazku musí být předem projednána a odsouhlasena v zastupitelstvech členských obcí dle § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích s tím, že zrušení následně projedná příslušný orgán svazku za podmínek uvedených ve stanovách.)

Likvidátor podá do třiceti dnů od skončení likvidace návrh na výmaz svazku obcí z rejstříku (*viz. § 207 zákona č. 89/2012, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů*). K výmazu svazku obcí z rejstříku je třeba krajskému úřadu předložit:

- závěrečnou zprávu likvidátora o průběhu likvidace,
- souhlas správce daně s ukončením činnosti daňového subjektu (*§ 238 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád*),
- návrh likvidátora na výmaz svazku obcí z rejstříku.

Svazek obcí jako právnická osoba zaniká výmazem z rejstříku svazků obcí.

Pro návrh na zápis ani výmaz z rejstříku nejsou vytvořeny žádné zvláštní formuláře. Úkony spojené se zápisem ani výmazem z rejstříku nepodléhají správním poplatkům. Všechny doklady se předkládají v originále nebo ověřené kopii.

Vydávání výpisů z rejstříku svazků obcí

Dokladem o právní subjektivitě svazku obcí jsou smlouva o vytvoření svazku obcí a stanovy s vyznačením registrace krajským úřadem. Krajský úřad po zápisu do rejstříku svazku obcí vydává rozhodnutí o registraci svazku obcí. Výpis z rejstříku svazků obcí lze získat na všech pracovištích Czechpoint.

Návrh na zápis do rejstříku svazků obcí spolu s příslušnými přílohami lze podat:

- osobně v podatelně Krajského úřadu Plzeňského kraje, Škroupova 1760/18, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň, přízemí, místnost č. 044

úřední hodiny podatelny:

pondělí, středa: 7.30 – 17:00

úterý, čtvrtek: 7:00 – 15.15

pátek: 7:00 – 14:00

- písemně na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor vnitřních věcí a krajský živnostenský úřad, Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Informace týkající se svazků obcí poskytnou (1. patro, kancelář č. 127):

Ing. Helena Křížová – tel. 377 195 562, e-mail: helena.krizova@plzensky-kraj.cz

Miroslava Váňová – tel. 377 195 486, e-mail: miroslava.vanova@plzensky-kraj.cz
